

Titel: BREV TIL: Erik Stenius FRA: Paul Diderichsen (1951-12-30)

Citation: "BREV TIL: Erik Stenius FRA: Paul Diderichsen (1951-12-30)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_024-shoot-workidNKS-2757_0000_024_glossematik_0010/facsimile.pdf (tilgået 05. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

30/12 1951

Jeg har modtaget jeres brev af 27/11 og 9/12, og for den aktivitet De har ud-
 faldet for den semantiske studiekreds. Jeg håber meget det lykkes Dem at
 interessere ven Wright for arbejdet, og jeg beder Dem bringe ham min per-
 sønlige hilsen og sige, at jeg ville betragte det som en særdeles værdifuld
 gevinst både for studiekredsen og for sommeruniversitetet, hvis han ville
 gøre en del glæde at komme til sommerstudiet, i al fald nogle dage, hvis han
 ikke kan komme til det første 2-3 uger, så vedgår til fuld deltagelse.
 Jeg tror virkelig det i den afjeblikkelige situation er helt nødvendigt
 at have et udvalg af psykologer og psykologer f. a. t. grundigt kendskab til
 de problemer, der vi hver for sig synes at være kommet på vej af, og der er vel
 ingen tvivl om, at det er af stor betydning for kredsen at have et så stort
 antal af psykologer og psykologer med sig, som det er muligt at få til.
 De har allerede foreslået en række problemer, som er af psykologisk natur
 og som vil være af stor betydning for kredsen, og jeg er så
 glad over, at De har foreslået Tranekjær-Rasmussen til at være med.
 Den teoretiske og metodiske beskrivelse af dagliglivets situationer, som
 han og Rabin i Århus har arbejdet med, men hvoraf der endnu kun er publi-
 ceret et par stykker, er andre forbindelser, der så vidt jeg kan se den
 bedste indfølelse til den afjeblikkelige analyse af betydning og
 betydning af livet.
 Nu er det så heldigt, at prof. v. Niemand har lovet den svenske leder
 af NSU, prof. Per Stjernquist, Land, at være finsk repræsentant for NSU,
 som jeg jeg vil bede om at indtræde som leder af kredsen, hvis han da
 ikke skulle være mere interesseret i en af de andre. Samtidig vil De
 måske så spørge ham, om han har fået klarhed over maligheden for en
 finsk bevilling til NSU. Jeg skrev til ham 26/11 for at se om han
 ville være administrativt mystiker, men har intet hørt til svar. De kan
 måske også sige ham, at den nordiske kulturkommission har

i Stockholm, så vidt jeg veed ca. 1. febr., og at den bedste måde at gribe sagen an på, måske vil være at bede de finske repræsentanter i NEK gå ind for bevillingen. - Det vil det sikkert være mest korrekt først at gå direkte til undervisningsministeren og rådføre sig med ham om en procedure. Kan De så også få Ahlbäck med, når De jo et fint team, som nok skal trække mere deltagere til sig, og som jeg håber at møde in plene på Ustaset højfjeldshotel, hver den norske styrelse har været så heldig at indkaldere mødet.

Og nu Deres sertryk. Det ligger jo lige i centrum af den produktive skolebehandling, jeg jo rigtignok tænkte med Dem i at der ligger en vigtig erkendelsesretslig og psykologisk bestemmelse der især træffer sig der i den sig selv i sig selv, nemlig i den retning og det den "færdig" er. Men jeg vil ikke skjule, at den indtryk af det er Deres kognitive kelle ger anvender når De taler om disse sager, for eksempel en lingvistisk analyse overordnet hensigtstridig, for ikke at sige bagvendt. Jeg håber senere så at kunne gå lidt nærmere ind på Deres tanker, men skal i dag blot give Dem nogle antydninger. Måske De ender at kunne se, og jeg skal have bidraget senere.

Denne begreb kan retteligt mig, så mind-aktgængende som det bliver lidt mere lidt i den henseende, og hvis man som jeg, som man siger i almindelighed og med mig og jeg vil måske med at kalde det Deres egentlige stof, ja, nemlig at sig sproget overhovedet som et billede af virkeligheden. Jeg vil blot sige:

Fer mig er det en tautologi at tale om et især et billede, det jeg ikke kan tænke mig et billede af noget uden, at det må være en vis især et. Men yderligere tiltrækker jeg det er meget uheldigt at kalde sproget et billede, det kan i det højeste gælde visse enkeltstående udtryk, men der der derude vil ikke findes en skudlignelse mellem sproget og det der fremstilles, og det viser sig at tale om billeder. Hvis der er noget, kan der højst være tale om en meget indirekte og uansketlig især et, og lige så uheldigt finder jeg det at tale om "virkeligheden" af denne forbindelse, eftersom dette begreb kun har et hjemme på en af de to sider.

naiv-realisme, der må siges at være ganske uegnet til som udgangspunkt for
den mere dybtgående semantiske analyse. Det vil derfor være fordelagtigere
med tale om en vissemåde mellem visse sproglige ytringer og visse
strukturen i den oplevede omverden. Det er her det pågældende i
den ligger efter min mening sagsens kerne deri, at denne omverden ikke
ethvert normalt menneske på almindelig måde indeholder en "overstruktur"
af sproglig art, og at den kun kan beskrives ad sproglig vej. Den første
betingelse her er at gøre rede for de forskellige beskrivelser må altså være
at man så vidt muligt søger at finde ud af, om sproget selv har en "form"
som er uafhængig af den oplevede omverden det beskriver (det er dette
problemet vi i Lingvistikredsen i København har arbejdet med, og at
det ville være rigtig rigtig her vil det forstå betydningen deraf), og om der kan
efterses sproglige strukturer som er uafhængige af den sproglige
formning. Hvis man vil undersøge den i forbindelse med
Hjelmslev bruger de også ordet "sprog" på en måde, som en ting selv kan finde
sprog selv. Den forskellige beskrivelser må nemlig antages at forholde sig i
de helt forskellige dimensioner, dels i sproget som system (langue), dels
i sproget som forløb, den faktuelle ytring, især. Der er fx en værdsløs
sprog beskrivelse mellem disse betegnelser for eksempel i et givet sprog
og dette sprog administrative opbygning. Dette er beskrivelser af sproget.
Derfor kommer så de beskrivelser i forbindelse, som de antyder deres afhand-
ling. Hvis man vil undersøge den i forbindelse med Hjelmslev (1941) regner man selv
Nu er det min antagelse til denne tese, at beskrivelser ikke behøver hel-
len det vi kalder sprogets funktionsfelt som og den oplevede omverden:
den vilste synes at være til en vis grad fælles for alle mennesker (når
man ser bort fra "cultural patterns"), den anden kan afvige fra dialekt til
dialekt inden for samme kultur, og jeg kan beskrive det samme oplevede
sprog i ytringer af ganske forskellige sproglig struktur i samme sprog: fx.
det regner | regnen falder | det sner ned osv.
Hvis Wittgenstein-Stenius altså har tilført logikken et nyt synspunkt
ved at opstille en teori om sproget som beskrivelser med omverden, er dette

